

Årsrapport for Viltfondet

2020

Innhold

1. Leders beretning	2
2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall	3
2.1 Virksomheten og samfunnsoppdraget	3
2.2 Organisasjon og ledelse	3
2.3 Presentasjon av utvalgte nøkkeltall	3
3. Årets aktiviteter og resultater	5
4. Styring og kontroll i virksomheten	5
5. Vurdering av framtidsutsikter	5
6. Årsregnskap	7

1. Leders beretning

Viltfondet bidrar til å finansiere tiltak som gir kunnskap om viltressursene og bærekraftig forvaltning av dem. Det høstbare viltet er et viktig grunnlag for jaktbasert friluftsliv, og for næringsutvikling og verdiskapning i distriktene.

Over en halv million personer i Norge er registrert i Jegerregisteret, og har dermed lov til å utøve jakt og fangst. I jaktåret 2019/2020 betalte 188 450 personer jegeravgift. Dette er 7 prosent færre enn året før. Inntektene til Viltfondet utgjorde til sammen 83,9 mill. kroner. Av de som betalte jegeravgift dette jaktåret, deltok 135 660 på jakt.

For jaktåret 2019/2020 er det lagt til rette for digitale jegeravgiftskort i appen Min jegerdokumentasjon. Dette innebærer at jegerne ikke lenger får tilsendt giro for innbetaling av jegeravgiften, men informasjon i Altinn om å benytte den elektroniske betalingsløsningen.

Gjennomsnittsalderen på den norske jegeren øker. Nesten to av tre jegere er menn over 40 år. Antallet kvinnelige jegere øker og antall menn som jakter går ned.

Jegerne bidrar til overvåkning og forvaltning av viltbestandene, blant annet gjennom rapportering av observasjoner av elg og hjort og gjennom en obligatorisk jakt- og fangstrapportering fra småvilt-, villsvin- og rådyrjakt.

Statistikken over elgjakta og hjortejakta for jaktåret 2019/2020 viser at antall felte dyr fra hjortejakta økte med seks prosent fra foregående jaktår, mens antall felte dyr fra elgjakta gikk ned med én prosent. Totalt ble 149 300 ryer felt i løpet av jaktåret 2019/2020. Det er en nedgang på 18 prosent sammenlignet med året før. I alt ble det felt 31 920 rådyr i 2019/2020. Dette er en økning på 8 prosent fra året før.

Jakt- og fangstrapporteringen gir sammen med forskning, overvåkingsprogrammer og annen kunnskapsinnhenting, grunnlag for en kunnskapsbasert forvaltning av viltressursene. Arbeidet med konkrete tiltak krever i mange tilfeller innsats fra frivillige organisasjoner. Miljødirektoratet drøfter derfor hvert år bruken av inntektene fra Viltfondet med brukerinteressene.

Inntektene til fondet i 2020 gir et viktig bidrag til å sikre en profesjonell og kunnskapsbasert viltforvaltning.

Trondheim, 15. mars 2021

Ellen Hambro
direktør i Miljødirektoratet

2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

2.1 Virksomheten og samfunnsoppdraget

Viltfondet er hjemlet i Viltloven av 29. mai 1981. Viltfondet er en formuesmasse, og ikke en egen virksomhet.

Fondets inntekter er jeger- og fellingsavgifter. Hovedtyngden av inntektene kommer fra den årlige jegeravgiften som den enkelte jeger må betale og fra fellingsavgifter knyttet til villreinjakt. I tillegg kommer mer tilfeldige inntekter i form av fallviltsalg og renter på fondsmidler som står på konto i Norges Bank.

Fondets utgifter er overføringer til statsbudsjettets inntektskapittel, kap. 5576. Ved bevilgninger over statsbudsjettets utgiftskapitler, kap. 1140, 1410 og 1420 brukes viltfondmidlene til ulike tiltak for å fremme viltforvaltningen.

Miljødirektoratet er fondsforvalter og regnskapsfører for Viltfondet. Landbruks- og matdepartementet har ansvaret for forvaltningen av høstbare viltressurser, herunder etatsstyringen av Miljødirektoratet på området, og har dermed det overordnede ansvaret for Viltfondet. Viltfondet er et B2-fond i Landbruks- og matdepartementets kapitalregnskap.

2.2 Organisasjon og ledelse

Viltfondet har ingen ansatte. Miljødirektoratet benyttet 0,09 årsverk til å administrere fondet i 2020. Kostnadene knyttet til fondsforvaltningen dekkes over Miljødirektoratets driftsbudsjett, kap. 1420 post 01 i statsbudsjettet.

2.3 Presentasjon av utvalgte nøkkeltall

Nedenfor presenteres utvalgte nøkkeltall.

Innbetalte jegeravgifter

Tabellen nedenfor viser innbetalte jegeravgifter de siste fem årene. Det må forventes noe variasjon i innbetalingene fra år til år, først og fremst på grunn av endringer i småviltbestandene som påvirker om jegere drar på jakt i enkeltår. Vi forventer at inntektene vil ligge på tilsvarende nivå i årene fremover, gitt samme nivå på jegeravgiftene.

2016	2017	2018	2019	2020
80 747 891	84 977 422	84 869 677	79 747 320	82 277 427

Norske menn og kvinner oppført i Jegerregisteret

I alt var 516 100 norske statsborgere oppført i [Jegerregisteret](#) ved utgangen av jaktåret 2019/2020. Disse fordelte seg på 439 700 menn og 76 400 kvinner. Til sammenligning var 371 000 nordmenn oppført i Jegerregisteret i 2002/2003, og kvinneandelen var litt over 8 prosent. I løpet av denne perioden har kvinneandelen økt til 14,8 prosent.

Norske menn og kvinner oppført i Jegerregisteret				
	2019-2020	2019-2020	Endring, prosent	
	Antall personer	Prosent	2018-2019 - 2019-2020	2015-2016 - 2019-2020
Personer oppført i Jegerregisteret	516 108	100,0	1,3	6,9
Menn	439 687	85,2	0,9	4,8
Kvinner	76 421	14,8	3,8	20,6
Personer som løste jegeravgiftskort	188 450	100,0	-7,1	-5,1
Menn	171 236	90,9	-7,1	-6,3
Kvinner	17 214	9,1	-6,8	8,5
Personer som besto jegerprøven	11 728	100,0	-8,6	-15,6
Menn	8 294	70,7	-7,8	-21,2
Kvinner	3 434	29,3	-10,5	8,5

Innbetalte fellingsavgifter for villrein

Fellingsavgifter fra villrein inntektsføres i Viltfondet. Tabellen nedenfor viser at innbetalte fellingsavgifter for de siste fem årene ligger på et stabilt nivå.

2016	2017	2018	2019 ¹	2020
1 262 637	1 470 204	1 080 003	1 208 276	1 261 717

¹ Fra og med 2019 regnskapsføres Viltfondet etter kontantprinsippet. Innbetalte fellingsavgifter før 2019 er ikke korrigert for dette og viser derfor fakturerte fellingsavgifter det enkelte år.

Fellingsavgifter for felte elg og hjort tilfaller de kommunale viltfond.

Fallviltinntekter

Inntekter fra fallvilt inntektsføres også i Viltfondet og er hovedsakelig begrenset til å omfatte salg av kjøtt, skinn og skaller fra moskus som er påkjørt eller avlivet av forvaltningsmessige hensyn. Samlet sett utgjør dette små beløp. Utviklingen de siste fem årene viser at salget varierer fra år til år.

2016	2017	2018	2019 ¹	2020
104 740	184 901	219 031	316 960	252 435

¹ Fra og med 2019 regnskapsføres Viltfondet etter kontantprinsippet. Innbetalte fallviltavgifter før 2019 er ikke korrigert for dette og viser derfor fakturerte fallviltavgifter det enkelte år.

Fallviltinntekter fra hjortevilt tilfaller de kommunale viltfond.

3. Årets aktiviteter og resultater

Budsjetteringen og bruken av midler til ulike tiltak for å fremme viltforvaltningen framgår av Miljødirektoratets årsrapport og de årlige budsjettproposisjonene fra Landbruks- og matdepartementet og Klima- og miljødepartementet.

Miljødirektoratet har i 2020 jobbet med å ferdigstille digital dokumentasjon av skyteprøve for storviltjegere. Dette som en del av prosjektet digital jegerdokumentasjon, som har som mål å digitalisere all dokumentasjon som jegerne skal medbringe under jakt, felling og fangst.

Jaktåret 2020/2021 fikk over 253 500 jegere informasjon om betaling av jegeravgift i Altinn, fremfor postgiro. Dette medførte at utgiftene til porto gikk ned fra 1 050 000 kroner i 2019 til 170 000 kroner i 2020, mens utgiftene til leveranse av materiell, konvolutter mm. gikk ned fra 1 063 000 til 53 000 kroner. De 11 000 jegerne som har reservert seg mot digital kommunikasjon med det offentlige i Kontakt- og Reservasjonsregisteret får fortsatt få tilsendt postgiro.

Innbetaling av fellingsavgift villrein, elg og hjort vil fortsatt gå via tradisjonelle betalingsmetoder, men vi arbeider med å forenkle dette via løsninger i Hjorteviltregisteret.

4. Styring og kontroll i virksomheten

Miljødirektoratet har et velfungerende system for styring og kontroll som sikrer overholdelse av lover og regler og et fullstendig regnskap. Fondet følger regler og prinsipper for økonomistyring i staten. Miljødirektoratet har en robot som sikrer at innbetalinger fra bank som ikke er betaling av utsendt faktura blir riktig registrert i regnskapet. Miljødirektoratet har i 2020 forbedret purrerutinene i fondet for å sikre at ubetalte avgifter blir purret innen rimelig tid.

Landbruks- og matdepartementet har fastsatt en egen instruks for Viltfondet, datert 21. juni 2019, med endringer senest av 19. november 2019.

5. Vurdering av framtidsutsikter

Antall aktive jegere holder seg nokså stabilt rundt 140 000 jegere hvert år.

I forbindelse med høring på nye jakt- og fangsttider for perioden 1. april 2022 - 31. mars 2027 skal vi i 2021 gjennomføre en spørreundersøkelse om holdninger til jakt blant jegere og friluftsinteresserte. Tilsvarende undersøkelse er gjennomført i forkant av tidligere høringer. Vi kan dermed avdekke eventuelle endringer i holdninger over tid.

I 2007 ble det gjennomført en undersøkelse om rekruttering til jakt, motivasjon for å avlegge jegerprøven, barrierer som hindrer at man avlegger jegerprøven og tiltak for å øke andelen

aktive jegere, jf. NINA - rapport 221/2007. Undersøkelsen vil bli gjennomført på nytt i 2021. Undersøkelsen vil kunne avdekke om tiltakene etter forrige undersøkelse har virket, og om samfunnsutviklingen og eventuelt nye trender har endret årsakene til at mange fortsatt ikke blir aktive jegere.

I 2020 lanserte vi appbaserte løsninger for visning av jegeravgiftskort og muligheter for å gjennomføre kontroll av og dokumentasjon på gjennomført skyteprøve. Vi har også dialog med Politidirektoratet om mulighetene for jegerne til å fremvise digitalt våpenkort, dersom ordningen med våpenkort blir videreført. I 2021 skal vi sammen med Norsk Kennel Klubb se på mulighetene for å digitalisere dokumentasjon på tilgang til godkjent ettersøkshund.

Inntektene til Viltfondet forventes å ligge på tilsvarende nivå som 2020, også i årene som kommer.

6. Årsregnskap

Ledelseskommentar årsregnskapet 2020

Formål

Viltfondet er hjemlet i Viltloven av 29. mai 1981.

I Kongelig resolusjon av 17. januar 2018 og Kongelig resolusjon av 27. april 2018 ble ansvaret for forvaltning av høstbare viltressurser overført fra Klima- og miljødepartementet til Landbruks- og matdepartementet, herunder også ansvaret for Viltfondet. Miljødirektoratet forvalter Viltfondets midler og fører regnskap for fondet.

Fondets inntekter er jeger- og fellingsavgifter. Inntektene til Viltfondet kommer i hovedsak fra jegeravgiften som den enkelte jeger må betale årlig, og fellingsavgifter knyttet til villreinjakt. I tillegg kommer mer tilfeldige inntekter i form av fallviltsalg, samt renter på til enhver tid inntestående fondsmidler på konto i Norges Bank.

Fondets utgifter er overføringer til statsbudsjettets inntektskapittel, kap. 5576. Ved bevilgninger over statsbudsjettets utgiftskapitler, kap. 1140, 1410 og 1420 brukes viltfondmidlene til ulike tiltak til fremme av viltforvaltningen.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet, veiledningsnotat om statlige fond og krav fra Landbruks- og matdepartementet, fastsatt i Instruks for Viltfondet, datert 21. juni 2019, med endringer senest av 19. november 2019. Regnskapet gir et dekkende bilde av Viltfondets disponible midler, eiendeler og gjeld.

Vurderinger av vesentlige forhold

Bevilgningen på kap. 5576 post 72, som benyttes til overføring av fondskapital til statsregnskapet, er i 2020 redusert to ganger med henholdsvis 9 mill. kroner og 6,5 mill. kroner. Årsaken til reduksjonen er en forventning om lavere inntekter hovedsakelig som følge av overgang til digitalt jegeravgiftskort og nye rutiner for innbetaling. Inntektene ble derimot høyere enn forventet og Viltfondets kapital økte derfor med 9,4 mill. kroner i 2020. Per 31.12.20 er Viltfondets kapital 12,2 mill. kroner.

Overføring av fondskapital til statsregnskapet er bokført per august og desember i 2020. Overføringene finansierer utgifter til drift og tiltak under kap. 1140 (post 01, 21 og 71), Viltforskning under kap. 1410 (post 50) og drift under kap. 1420 (post 01).

I 2020 er det utbetalt 16,3 mill. kroner på kap. 1140 post 01. Dette er midler som går til å dekke driftsutgifter knyttet til viltforvaltning, drift av villreinnemndene, drift av Jegerregisteret i Brønnøysund og utarbeidelse av jaktstatistikk.

På kap. 1140 post 21 ble det i 2020 utbetalt 24,1 mill. kroner til ulike faglige oppdrag og prosjekt, herunder utvikling og drift av nasjonale databaser, forskningsprosjekter av nasjonal karakter og nasjonale overvåkingsprogrammer (bestandsovervåking hjortevilt, helseovervåking vilt, overvåking hønsefugl, gjess, sjøfugl m.m.)

Under tilskuddsordningen til viltformål på kap. 1140 post 71 er det i 2020 utbetalt 33 mill. kroner, hvorav 5,9 mill. kroner er utbetalt fra statsforvalterne og 9,5 mill. kroner fra fylkeskommunene. Per 31.12.2020 er 1,3 mill. kroner bundet i gitte tilsagn som i sin helhet skal slutføres og utbetales i 2021. Søknader om tilskudd fremmes elektronisk, og i 2020 ble det fremmet totalt 634 søknader om tilskudd.

Utover dette har overføringene fra Viltfondet finansiert 3,281 mill. kroner av Miljødirektoratets driftskostnader knyttet til tilskuddsforvaltningen, utgiftsført på kap. 1420 post 01. I tillegg er 2,998 mill. kroner av driftstilskuddet til Norsk institutt for naturforskning (NINA), utgiftsført på kap. 1410 post 50, finansiert av overføringene. Dette skal finansiere deler av NINA sin forskning på viltressurser.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen reviderer Viltfondet. Resultatet av revisjonen vil bli rapportert i form av en revisjonsberetning innen 1. mai 2021. Denne vil bli publisert på Miljødirektoratets hjemmesider når den foreligger.

Prinsippnote

Årsregnskapet for Viltfondet er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"), og veiledningsnotat om statlige fond av 25. oktober 2012, oppdatert desember 2015. Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.6, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115.

Regnskapet for Viltfondet er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Viltfondet har én rentebærende oppgjørskonto i Norges Bank. Likvidbevegelser i Viltfondet rapporteres månedlig til statsregnskapet i.h.t bestemmelsene.

Fondsregnskapet utarbeides etter kontantprinsippet.

Overføring av fondskapital til statsregnskapet utbetales minst to ganger per år. Det bokføres ikke utgifter i Viltfondets regnskap utover det som overføres til statsregnskapets inntekstpost kap. 5576 post 72.

Resultatoppstillingen inneholder alle inntekter til fondet. Periodens resultat er forskjellen mellom inntekter og overføringer fra fondet. Resultatet er overført til opptjent fondskapital i balanseoppstillingen.

Note A utarbeides ikke for Viltfondet på bakgrunn av det ikke gis tildelinger over statsbudsjettet for fondet.

Bevilgningsrapportering

Oppstilling av bevilgningsrapportering				
Beholdninger rapportert i likvidrapport		Note	Regnskap 2020	
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank			2 847 906,73	
Endring i perioden			9 376 840,89	
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank			12 224 747,62	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)				
Kontonr.	Tekst	Note	2020	2019
811106	Beholdninger på konto(konti) i Norges Bank		12 224 747,62	2 847 906,73
				Endring
				9 376 840,89

Fondsregnskap

Resultatregnskap for Viltfondet 2020

	Note	<u>2020</u>	<u>2019</u>
OVERFØRINGER TIL FONDET			
Fellingsavgift	1	1 261 717,00	1 208 275,63
Fallvilt	2	252 435,57	316 960,12
Jegeravgift		82 277 427,32	79 747 320,35
Renter fondskapital		85 261,00	338 072,00
Sum overføringer til fondet		83 876 840,89	81 610 628,10
OVERFØRINGER FRA FONDET			
Overført kap. 5576 post 72	3	74 500 000,00	93 000 000,00
Sum overføringer fra fondet		74 500 000,00	93 000 000,00
Resultat per 31.12		9 376 840,89	-11 389 371,90
Overføring av periodens resultat til opptjent fondskapital		-9 376 840,89	11 389 371,90

Balanse for Viltfondet 2020

EIENDELER

Oppgjørskonto i Norges Bank	12 224 747,62	2 847 906,73
Sum eiendeler	12 224 747,62	2 847 906,73

FONDSKAPITAL

Opptjent fondskapital	12 224 747,62	2 847 906,73
Sum fondskapital per 31.12	12 224 747,62	2 847 906,73

Note 1

Fellingsavgiftene inkluderer øreavrunding på 1 kr.

Fellingsavgiftene inkluderer 308 kroner som i utgangspunktet var feilført på jegeravgift. Dette er korrigert, men kommer ikke frem som betalt fellingsavgift via bank og er derfor lagt til manuelt.

Note 2

Fallvilt inkluderer betalt merverdiavgift til Miljødirektoratet på 44 021,70 kroner. Miljødirektoratet melder beløpet på skattemelding for mva.

Note 3

Det er overført 74 500 000 kroner til Miljødirektoratet, midlene benyttes til utgifter til forvaltningstiltak som kommer viltet og allmennheten til gode.

Utgiftene regnskapsføres over kap. 1140 (post 01,21 og 71), kap. 1420 (post 01) og viltforskning over kap. 1410 (post 50).

Miljødirektoratet

Telefon: 03400/73 58 05 00 | **Faks:** 73 58 05 01

E-post: post@miljodir.no

Nett: www.miljodirektoratet.no

Post: Postboks 5672 Torgarden, 7485 Trondheim

Besøksadresse Trondheim: Brattørkaia 15, 7010 Trondheim

Besøksadresse Oslo: Grensesvingen 7, 0661 Oslo

Miljødirektoratet jobber for et rent og rikt miljø. Våre hovedoppgaver er å redusere klimagassutslipp, forvalte norsk natur og hindre forurensning.

Vi er et statlig forvaltningsorgan underlagt Klima- og miljødepartementet og har mer enn 700 ansatte ved våre to kontorer i Trondheim og Oslo, og ved Statens naturoppsyn (SNO) sine mer enn 60 lokalkontor.

Vi gjennomfører og gir råd om utvikling av klima- og miljøpolitikken. Vi er faglig uavhengig. Det innebærer at vi opptrer selvstendig i enkeltsaker vi avgjør, når vi formidler kunnskap eller gir råd. Samtidig er vi underlagt politisk styring. Våre viktigste funksjoner er at vi skaffer og formidler miljøinformasjon, utøver og iverksetter forvaltningsmyndighet, styrer og veileder regionalt og kommunalt nivå, gir faglige råd og deltar i internasjonalt miljøarbeid.